

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/30/2020
Identifikačné číslo spisu: 6019200549
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6019200549.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Jany Martinčekovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: H. C., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. Z. Č.. XX, F. F., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.06.2019, na základe kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sa/13/2019-82 zo dňa 14.05.2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 24Sa/13/2019-82 zo dňa 14.05.2020 zamietol žalobu proti rozhodnutiu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.06.2019, ktorým generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne opakovane zamietol odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.09.2018 o zamietnutí jej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 19.07.2018 v celom rozsahu. Žalovaný rozhodol po tom, čo rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sa/2/2019-40 zo dňa 04.04.2019 bolo zrušené predchádzajúce rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.11.2018, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.09.2018, a vec bola správnym súdom vrátená žalovanému na ďalšie konanie.

2. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný konštatoval, že celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobkyne je naďalej na úrovni 35 %, a preto nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

3. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie žalobkyne posudkový lekár potvrdil bolesť chrbta - dorzalgiu (M54), zaradenú medzi choroby podporného a pohybového aparátu, dorzopatiu a spondylopatiu, degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia (cervikokraniálny, cervikobrachiálny a lumboischiadický syndróm), so slabosťou svalového korzetu a obmedzením pohybu v postihnutom úseku podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3, písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % (z rozpätia 20 % - 35 %). Za iné zdravotné postihnutie, ktoré má (vysoký krvný tlak, ktorý je v remisii bez liečby, kľúčové žily prvého stupňa, ochorenie štítnej žľazy, ktoré si nevyžaduje liečbu, zmiešanú úzkostno-depresívnu poruchu, ostrohy päťových kostí, ktoré je možné ovplyvniť liečbou), posudkový lekár neurčil zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z dôvodu, že boli vyhodnotené ako posudkovo nezávažné, ktoré nezvyšujú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

4. S rozhodnutím žalovaného žalobkyňa nesúhlasila, čo odôvodňovala tým, že pre posúdenie zdravotného stavu predložila správy od neurológa - MUDr. M., ktorá pri vyhodnotení zdravotného stavu v posudku nebola uvedená.

5. Žalobkyňa má za to, že jej zdravotný stav nie je stabilizovaný, ale sa zhoršil, čo vyplýva aj z poslednej správy od MUDr. M. zo dňa 22.08.2019, kde žalobkyňa diagnostikovala akútnu lumbalgiu s irit. L5 I. DX s hrubou poruchou dyn. v LS oblasti. Žalobkyňa neodporučila prácu so zaťažovaním axiálneho skeletu, dvíhanie ťažkých bremien, prácu v tepelne nevyrovnanom prostredí a uviedla, že pracovný potenciál žalobkyne je výrazne redukovaný. Ďalej žalobkyňa nesúhlasila s tým, aby pri rozhodovaní o určení miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť neboli zohľadnené ostatné vážne diagnózy, najmä chronická trombóza.

6. Krajský súd vo svojom rozsudku uviedol, že od 10.11.2017 žalobkyňa opakovane bola vyšetrená neurologičkou - MUDr. T., ktorá pri vyšetrení v objektívnom náleze popisuje miernu funkčnú poruchu driekovej chrbtice (napínacie manévry vľavo pozitívne od 60 stupňov, vpravo od 70 stupňov, statodynamika v driekovom úseku chrbtice je neporušená, stoj na päty, špičky je možný). V závere stav hodnotí ako chronický lumboischiadický syndróm s prejavmi koreňového dráždenia v oblasti S1 vľavo.

7. Posudkový lekár v posudku konštatoval, že pri vyšetrení dňa 07.05.2019 je prítomná len mierna funkčná porucha driekovej chrbtice, napínacie manévry - Lasseque vľavo pozitívny od 70 stupňov, vpravo pri dotávaní. Žalobkyňa nemá prejavy koreňového dráždenia, posadí sa bez akýchkoľvek ťažkostí, predkloní sa až k podlažke, stoj na päty, špičky je možný. Podľa názoru krajského súdu o tom, že u žalobkyne nie je prítomná ťažšia funkčná porucha chrbtice svedčí aj priebeh ochorenia a liečba, pretože jej zdravotný stav si nevyžadovalo intenzívnejšiu liečbu na ambulancii chronickej bolesti.

8. Krajský súd poznamenal, že okrem poruchy funkcie chrbtice bola u žalobkyne zistená aj stredne ťažká osteoporóza, avšak nejedná sa o generalizovanú osteoporózu, ale ide o osteoporózu driekových stavcov.

9. Na základe lekárskeho nálezu krajský súd konštatoval, že ostatné ochorenia žalobkyne sú posudkovo nezávažné, nezvyšujú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

10. Krajský súd mal za to, že posudkový lekár zrozumiteľným spôsobom vyhodnotil lekárske správy dodatočne predložené žalobkyňou, najmä prečo zlomenina stredného článku štvrtého prsta ľavej nohy je pre posúdenie irelevantná, keďže sa nejedná o patologickú zlomeninu pri osteoporóze, ale ide o pourazovú zlomeninu. Vykonal osobné vyšetrenie žalobkyne, pri ktorom zistil prítomnosť len miernej funkčnej poruchy driekovej chrbtice. Posudkový lekár objasnil uvedením dôvodov, prečo vylúčil prítomnosť ťažšej funkčnej poruchy chrbtice, o čom svedčí priebeh ochorenia a liečba od roku 2016 doteraz. Odôvodnil, prečo nesúhlasí s uvedeným nálezom MUDr. T., ktorá vyhodnotila stav ako chronický lumboischiadický syndróm s prejavmi koreňového dráždenia v oblasti S1 vľavo, a to poukazom na objektívny nález neurológov. Vysporiadal sa aj s ostatnými zdravotnými postihnutiami žalobkyne z hľadiska ich možného vplyvu na pokles jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

11. Podľa názoru krajského súdu posudkové závery boli podrobne a vecne zdôvodnené v súlade s preukázanými a objektivizovanými zdravotnými ťažkosťami žalobkyne. Záver posudkov má základ v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach zdravotných problémov, ktoré uvádzala žalobkyňa v konaní pred Sociálnou poisťovňou, a ktoré dokladala lekárskejšími správami. Pre odvolací orgán Sociálnej poisťovne bol rozhodujúci skutkový stav v čase rozhodovania. Za rozhodujúce považoval krajský súd to, že záver posledného posudku korešponduje s vykonanými medicínskymi vyšetreniami a s predloženými odbornými nálezmi žalobkyňou v administratívnom konaní (§ 196 ods. 4 ZoSP), pričom ani nové lekárske správy predložené súdu nespochybňovali správnosť záveru zdravotného posúdenia žalobkyne v čase rozhodovania žalovaného, pričom eventuálne zhoršenie zdravotného stavu po tomto termíne presahuje rámec súdneho prieskumu pred krajským súdom.

12. Krajský súd poznamenal, že v zmysle § 135 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) je pre súd rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy napadnutého žalobou. V prípade zhoršenia zdravotného stavu žalobkyne po tomto termíne, ak by ho žalobkyňa vedela preukázať novými odbornými lekárskejšími nálezmi žalobkyňa môže opätovne požiadať príslušnú pobočku Sociálnej poisťovne o priznanie invalidného dôchodku. V novom konaní budú môcť byť zohľadnené už aj tie lekárske správy, ktoré neboli v tomto konaní posudzované.

13. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa kasačnú sťažnosť, pretože má za to, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec. Žalobkyňa nesúhlasí s názorom žalovanej/krajského súdu, na základe ktorého za základnú diagnózu bolo považované ochorenie pohybového aparátu. Ďalej žalobkyňa má za to, že žalovaná by mala navýšiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. V kasačnej sťažnosti žalobkyňa namietala, že v rozhodnutí žalovanej nie je uvedené, ako posudkový lekár ošetril žalobkyňu v súvislosti s ochorením osteoporózy a mala za to, že z vyšetrenia posudkového lekára neexistuje žiaden záznam, čo je v rozpore so zákonom o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Žalobkyňa zastáva názor, že krajský súd nezobral do úvahy správy odborných lekárov - MUDr. X., ktorá konštatovala záver osteoporóza ťažkého stupňa, ako aj závery MUDr. F.. V záverečnej časti kasačnej sťažnosti žalobkyňa uviedla, že v prípade posudkového lekára došlo k zneužívaniu právomoci verejného činiteľa nekvalifikovaným a možno úmyselným vyhodnotením zdravotného stavu žalobkyne. Na základe horeuvedených skutočností žalobkyňa navrhuje, aby kasačný súd zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

14. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaná uviedla, že dôvody, ktoré uvádza sťažovateľka v kasačnej sťažnosti, nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že zamietnutie žiadosti o invalidný dôchodok žalobkyne bolo vykonané v súlade so zákonom o sociálnom poistení a z tohto dôvodu navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a je prípustná, preskúmal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a zistil, že kasačná sťažnosť je nedôvodná, a preto ju zamietol z nasledovných dôvodov.

16. Z administratívneho spisu vyplýva, že prvostupňovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X . zo dňa 12.09.2018 bola zamietnutá žiadosť žalobkyne o invalidný dôchodok zo dňa 19.07.2018. O jej odvolaní rozhodoval generálny riaditeľ žalovanej, ktorý rozhodnutím zo dňa 21.11.2018 jej odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Na základe správnej žaloby vo veci rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý rozsudkom č. k. 24Sa/2/2019-40 zo dňa 04.04.2019 zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 21.11.2018 a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

17. V novom konaní žalovaná vydala nový posudok na posúdenie invalidity žalobkyne zo dňa 07.05.2019, na základe ktorého generálny riaditeľ žalovanej vydal v poradí druhé prvostupňové rozhodnutie, ktorým opätovne zamietol jej odvolanie a prvostupňové rozhodnutie zo dňa 12.09.2018 potvrdil. V posudku posudkový lekár Sociálnej poisťovne uvádza, že hoci z lekárskejších správ MUDr. T.

vyplýva záver - chronický lumboischiadický syndróm s prejavmi koreňového dráždenia v oblasti S1 vľavo, s uvedeným názorom nie je možné súhlasiť, pretože podľa objektívneho nálezu neurológa je dokumentovaná len mierna funkčná porucha driekovej chrbtice. Vyhodnotil preto túto funkčnú poruchu driekovej chrbtice ako miernu, s intermitentnými prejavmi koreňového dráždenia, s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %, čo je horná hranica percentuálneho rozpätia. Pri zistenom ochorení osteoporóza driekových stavcov uviedol, že je ju možné hodnotiť ako stredne ťažkú osteoporózu, keďže pri kontrolnom vyšetrení denzitometriou v auguste 2018 je zaznamenaná progresia osteoporózy nad driekovými stavcami, pričom T skóre je popísané na -3,6. Patologické zlomeniny súvisiace s osteoporózou neboli zistené, pretože zlomenina zo dňa 02.03.2019 bola vyhodnotená ako poúrazová zlomenina.

18. V ambulantnej správe MUDr. M. zo dňa 18.04.2019 sa uvádza, že osteoporóza je závažného stupňa na liečbe a eviduje aj chronický LIS sy kompresívny S1 I.sin. s dif. poruchou dyn. v LS chrbtice.

19. Z ambulantnej správy z urgentného príjmu FNsP Banská Bystrica zo dňa 02.03.2019 vyplýva, že v tento deň sa žalobkyni stal úraz - zlomenina stredného článku 4. prsta ľavej nohy tak, že na prsty ľavej nohy jej spadla misa.

20. Z lekárskej správy MUDr. Y., reumatológa, zo dňa 05.12.2018 vyplýva, že jej bola diagnostikovaná osteoporóza a v lekárskej správe tej istej lekárky zo dňa 18.03.2019 je uvedený záver: „osteoporóza ... s novou porot. fraktúrou“.

21. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom ku dňu právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia (10.07.2019) poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

22. Podľa § 71 ods. 2 cit. zákona dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

23. Podľa § 71 ods. 3 cit. zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. 2).

24. Podľa § 71 ods. 4 cit. zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

25. Podľa § 71 ods. 5 cit. zákona miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

26. Podľa § 71 ods. 6 cit. zákona miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

27. Podľa § 71 ods. 8 prvá veta cit. zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

28. Podľa § 153 ods. 1 písm. b/ cit. zákona lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia.

29. Podľa § 153 ods. 5 cit. zákona lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

30. Podľa § 195 ods. 1 cit. zákona organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

31. Podľa prílohy č. 4 k zákona č. 461/2003 Z. z., kapitola XV., oddiel B, - osteoporóza (bez ohľadu na etiológiu), osteomalácia, osteopatia, iné metabolické ochorenia chrbtice a kĺbov, bod 1. písmeno b/ a c/, b) stredne ťažká forma osteoporózy a iné metabolické ochorenia kostí s prítomnosťou jedného alebo viacerých zlomenín stavcov s následným obmedzením pohyblivosti, vplyvom na statiku chrbtice, občasnými prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu, s podstatným poklesom výkonnosti a značným ovplyvnením pohyblivosti, T-skóre nad -2,5

- Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti: 35 % - 45 %

c) ťažká forma osteoporózy (T-skóre nad -4,0 so zvýšenou lámavosťou kostí a s patologickými zlomeninami, ťažká deformácia chrbtice a dlhých kostí) a iných metabolických ochorení kostí s prítomnými viacerými zlomeninami stavcov s následným ťažkým obmedzením pohyblivosti, s výraznými deformitami chrbtice s vplyvom na statiku, pretrvávajúcimi alebo častými prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu, bez ohľadu na T-skóre.

- Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti: 60 % - 70 %

32. Posudzovanie zdravotného stavu je odbornou otázkou, preto aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornej lekárskej posúdení. Lekársky posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia.

33. Kasačný súd uvádza, že posudkový lekár sociálneho zabezpečenia ústredia v lekárskej posudku zo dňa 07.05.2019, pri hodnotení zdravotného stavu žalobkyne presvedčivo vyhodnotil všetky predložené lekárske správy a jeho závery sú konzistentné, logické a bez vnútorných rozporov. Posudkový lekár vyčerpávajúcim spôsobom zosumarizoval všetky zistené zdravotné postihnutia žalobkyne a dostatočne vyhodnotil predložené lekárske správy. Ide o najmä o lekársky nález MUDr. T. zo dňa 18.04.2019, podľa ktorého ide o chronický lumboischiadický syndróm s prejavmi koreňového dráždenia v oblasti S1 vľavo, avšak s týmto záverom sa posudkový lekár nestotožnil z dôvodov, ktoré uviedol v lekárskej posudku. Poukazoval najmä na objektívne nálezy tejto neurologičky v jej nálezoch. Rovnako sa posudkový lekár nestotožnil ani s ohodnotením diagnostikovanej osteoporózy, ktorú MUDr. T. v lekárskej náleze zo dňa 18.04.2019 charakterizovala ako osteoporózu „závažného stupňa“, pričom posudkový lekár ju charakterizoval ako stredne ťažkú osteoporózu. Posudkový lekár pri tomto hodnotení vychádzal z kontrolného vyšetrenia denzitometriou z augusta 2018, kde bolo popísané T skóre na -3,6. S týmto záverom sa stotožnil aj najvyšší súd. Podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, kapitola XV., oddiel B, bod 1. písmeno b/ a c/, stredne ťažká forma osteoporózy má definované T skóre nad -2,5, ťažká forma osteoporózy musí mať T skóre nad -4. V danom prípade pri dosiahnutí T skóre -3,6 na účely zistenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá sa v zmysle § 71 ods. 5 cit. zákona posudzuje výlučne podľa prílohy č. 4 k tomuto zákonu, nie je možné hovoriť o ťažkej forme osteoporózy. Samotná charakteristika osteoporózy MUDr. Trškovou ako „závažný stupeň“ nezodpovedá definícii jednotlivých foriem tejto choroby v prílohe č. 4 (ľahká forma, stredne ťažká forma, ťažká forma) a má len opisný charakter.

34. Najvyšší súd sa stotožnil aj so záverom lekárskeho posudku, že nebola diagnostikovaná patologická zlomenina pri osteoporóze a takouto zlomeninou nie je úraz zo dňa 02.03.2019, pretože ide o poúrazovú zlomeninu. Hoci MUDr. X. - reumatológ, v lekárskej správe zo dňa 18.03.2019 uvádza fraktúru med. falangu IV. prsta ľavej nohy so záverom „osteoporóza ... s novou porot. fraktúrou“, z uvedeného záveru nevyplývajú stavy, ako sú popisované kapitole XV., oddiel B, bod 1. písmeno c/, ktoré podmieňujú ťažkú formu osteoporózy - zvýšená lámavosť kostí a patologické zlomeniny, t. j. viacpočetné. V danom prípade posudkový lekár správne uviedol ako bezprostrednú príčinu vzniku zlomeniny článku prsta ľavej nohy úraz, ktorý sa stal žalobkyni 02.03.2019. Nebolo preukázané, že by táto zlomenina mala bezprostrednú príčinu práve len vo zvýšenej lámavosti kostí žalobkyne pre osteoporózu. V tejto súvislosti kasačný súd dodáva, že po zistení T skóre -3,6 bola dňa 08.08.2018 zahájená antiprotická liečba, ktorá je dlhodobá, preto v čase vydania preskúmaného rozhodnutia nebolo možné vyhodnotiť jej účinky, teda či u žalobkyne ide o liečbou neovplyviteľný dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

35. Posudkový lekár preto podľa názoru kasačného súdu správne vyhodnotil zistenú osteoporózu ako stredne ťažkú, keď neboli preukázané prejavy jej ťažkej formy, ktoré sú uvedené v kapitole XV., oddiel B, bod 1. písmeno c/ prílohy č. 4. Uvedené ochorenie je teda posudkovo menej závažné a nezvyšuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V tomto ohľade teda kasačný súd vyhodnotil sťažnostnú námietku žalobkyne, týkajúcu sa vyhodnotenia základnej diagnózy ako miernej funkčnej poruchy a osteoporózy stredne ťažkého stupňa, ako nedôvodnú.

36. Kasačný súd ako nedôvodné vyhodnotil aj ďalšie námietky žalobkyne týkajúce sa postupu posudkového lekára pri jeho posudkovej činnosti v zmysle § 153 zákona o sociálnom poistení. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že z vyšetrenia posudkového lekára neexistuje žiaden záznam a nie je priložený k zdravotnej dokumentácii, čo je v rozpore so zákonom o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, je potrebné uviesť, že posudkový lekár pri posudzovaní zdravotného stavu neposkytuje zdravotnú starostlivosť, ale posudzuje, hodnotí zdravotný stav, pričom vychádza z nálezov odborných lekárskeho vyšetrení a musí zohľadniť aj to, či závery odborných lekárov vychádzajú zo zistených a v správe zachytených výsledkov objektívneho vyjadrenia, alebo len z údajov poskytnutých pacientom, prípadne len z údajov starších vyšetrení.

37. Kasačný súd poukazuje na § 153 zákona o sociálnom poistení, v ktorom je zakotvená lekárska posudková činnosť pri výkone dôchodkového poistenia. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia lekárska posudková činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia. V danom prípade posudkovú činnosť vykonal posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia, vysunuté pracovisko v Banskej Bystrici. O posudkovej činnosti spísal lekársku správu, ktorá obsahuje dve časti, a to zápisnicu a samotný posudok. Z posudku vyplýva, aké lekárske postupy posudkový lekár pri lekárskom vyšetrení sťažovateľky vykonal (priehmat brucha, poklop chrbtice, predklon chrbtice, stoj na päty a špičky). Pokiaľ v kasačnej sťažnosti sťažovateľka uviedla, že posudková lekárka nepravdivo uviedla, že spravila predklon, sťažovateľka mala možnosť uviesť námietky proti obsahu zápisu, avšak tá konkrétne námietky neuviedla, len že žiada priznať invalidný dôchodok, pričom odmietla zápisnicu podpísať. Zo zápisnice vyplýva, že neuviedla konkrétne dôvody odopretia podpisu zápisnice, len oznámila, že nesúhlasí s výsledkom konania a lekársku správu - zápisnicu o ústnom pojednávaní nepodpíše. Preto kasačný súd vyhodnotil túto námietku ako účelové tvrdenie, ktoré je v rozpore s obsahom zápisnice o ústnom pojednávaní a lekárskeho posudkom, nepodložené žiadanými hodnovernými dôkazmi.

38. Je tiež nedôvodné namietanie neodobnosti posudkového lekára. Posudkový lekár má v zmysle § 153 zákona o sociálnom poistení oprávnenie vykonávať lekársku posudkovú činnosť, čo je otázka čisto odborného charakteru. Spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrovateľom a revíznym lekárom zdravotnej poisťovne. Zdravotný stav poistenca môže v prípade, ak to pokladá za potrebné, posúdiť aj v prítomnosti prísediaceho lekára so špecializáciou v príslušnom špecializovanom odbore. Uvedené kompetencie posudkového lekára sú na jeho zvážení a budú použité odlišne podľa okolností konkrétneho prípadu. V tejto súvislosti najvyšší súd dodáva, že lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový

lekár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo. Ničím nepodložené sú námietky žalobkyne o „zneužití právomoci verejného činiteľa nekvalifikovaným a možno úmyselným vyhodnotením zdravotného stavu žalobkyne posudkovým lekárom“.

39. Nie je tiež dôvodná sťažnostná námietka, že krajský súd nezobral do úvahy správy odborných lekárov - MUDr. X. ktorá konštatovala záver „osteoporóza ťažkého stupňa“, ako aj závery MUDr. F.. Čo sa týka správy MUDr. X., v kasačnej sťažnosti nie je uvedený dátum jej vyhotovenia, ale pokiaľ by malo ísť o lekárske správy MUDr. Y. založené do administratívneho spisu (zo dňa 05.12.2018 a 18.03.2019), explicitne z nich nevyplýva tvrdenie sťažovateľky o závere „osteoporóza ťažkého stupňa“. Lekárska správa MUDr. F. bola vypracovaná dňa 30.08.2019 a bola pripojená k správnej žalobe, t. j. bola vydaná po právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia. Pokiaľ žalobkyňa poukazuje na lekárske nálezy z obdobia po právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia žalovanej, teda po 10.07.2019, (napr. zo dňa 30.08.2019, 07.05.2020 a 13.03.2020), tieto lekárske nálezy sú právne irelevantné vzhľadom na § 135 ods. 1 SSP, podľa ktorého pre rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že na dôkazy, ktoré boli vydané po tomto momente, súd nemôže prihliadnuť a tieto môžu byť zohľadnené iba v prípadnom administratívnom konaní o novej žiadosti žalobkyne.

40. Keďže kasačný súd vyhodnotil všetky sťažnostné námietky žalobkyne ako nedôvodné, kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

41. O náhrade trov kasačného konania bolo rozhodnuté v zmysle § 467 ods. 1 SSP. Žalobkyňa nemá právo na náhradu trov kasačného konania, pretože v konaní nebola úspešná (§ 167 ods. 1 SSP a contrario). Žalovaná má právo na náhradu trov kasačného konania v zmysle § 168 SSP, ale keďže neboli splnené podmienky na jeho aplikáciu, súd jej náhradu trov nepriznal.

42. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.